Elektriserende performance
Alle goede dingen komen in drievoud: met de **Epos ES-28N** voegt zich nu een krachtige vloerstaander bij de twee compactere modellen ES-14N en ES-7N. Doordacht ontworpen en meesterlijk gebouwd, heeft deze luidspreker alles in zich om in de wereld van transducers voor opschudding te zorgen.

In een visuele wereld trouw blijven aan het luisteren

Een groot deel van ons dagelijks leven is naar het digitale verschoven: Facebook, Instagram en TikTok slokken uren op. Wie niet meedoet aan die eindeloze swipe-roes – en zijn tijd dus níét vult met vaak zinloze tien-seconden-snacks – behoudt een belangrijke voorwaarde om écht te kunnen genieten, bijvoorbeeld van muziek. Toch dreigt zelfs hier een verschuiving van luisteren naar kijken: YouTube staat vol met veelal bedenkelijke “Hi-Fi-content” en unboxing-video’s. Het draait enkel nog om aantallen views – inhoud is ondergeschikt. Wie orenmens blijft in plaats van beeldmens, houdt echter de cultuurtechniek in ere om ongestoord naar muziek te luisteren.

Een derde aanbod voor pure luisteraars

Voor die muziekliefhebbers biedt Epos nu zijn derde model: de **ES-28N**, een volwassen vloerstaander naast de huidige i-fidelity.net-referentie ES-14N en de voor kleinere ruimtes ideale ES-7N. Met 35 kg is de nieuwkomer ook de zwaarste telg. Geen wonder: de kast, ruim een meter hoog, bestaat uit meerlaags MDF en helt 7° achterover. Ongeacht de afwerking – walnoot, zwart, wit zijde-mat of een gewaagd jadegroen – is het front altijd diepzwart. De achterkant is even fraai: geen basreflexpoort, geen uitstekende terminals; het single-wiring-aansluitveld is verzonken.

Resonantiedoding tot in detail

Binnenin toont een doorsnede pas de echte inspanning: het front is drielaags – 30 mm MDF plus twee lagen van 10 mm, gesandwicht met een sterk dempende lijm die ongewenste resonanties in warmte omzet. Ook de rest van de kast is uit zulke sandwich-platen opgebouwd. Het binnenwerk is in kamers verdeeld: een grote voor de twee woofers (met een naar beneden gerichte basreflexpoort), aparte volumes voor de middentoner, de tweeter en de filter. Al deze maatregelen minimaliseren kastverkleuringen.

Elektromechanische omzetting: vier drivers

- **2 × 178 mm-woofer** (tot 330 Hz): sterke magneet, aluminium demodulatieringen en een 36 mm spreekspoel op niet-geleidend karkas.
- **1 × 133 mm-mid** (tot 2,7 kHz): polypropyleen membraan met stijve mica-vulling, rand met lage hysterese, dubbele magneet + demodulatiering.
- **1 × 28 mm-tweeter**: aluminiumkalot met keramische coating, zonder ferrofluid voor een natuurlijker, open klank; krachtig ferrietsysteem, vast frontrooster.
  De scheidingsfilter gebruikt uitsluitend geselecteerde, klankmatig geteste componenten en hanteert een totale helling van 24 dB/okt.

Opstelling en referentie-set-up

In de luisterruimte staan de ES-28N’s 2,7 m uit elkaar, met voldoende afstand tot achter- en zijwanden en een lichte toe-in (de binnenkant net zichtbaar). Aangedreven door de hybride geïntegreerde **Canor AI 2.10** (2 × 150 W) en bekabeld met **QED Signature Genesis Silver**

Spiral. Bronnen: Clearaudio Anniversary-draaitafel, Marantz SA-KI Pearl-SACD-speler en Lumin T3x-streamer. Ter vergelijking staat de ES-14N paraat.

Eerste luisterindrukken

Album: ***Winter Days At Schloss Elmau*** *– Echoes of Swing*
De kleinere ES-14N zet al een prachtige sfeer neer. De overstap naar de ES-28N levert echter een voelbaar authentieker beeld op: bekkens die je “kunt zien” en een vleugel in natuurlijke kleuren. Zodra de trompet en de stem van Rebecca Kilgore invallen, is de live-illusie compleet – vergelijkbaar met een Wilson Benesch Horizon, maar dan voor minder dan een kwart van de prijs.

Emotionele weergave

Track: ***Sunset Boulevard*** *– Terry Callier*
Via de ES-28N wordt duidelijk hoe zelden stemmen zo helder uit het geheel loskomen. Met een **Burmester 232** is het absoluut topklasse, maar zelfs met de vier keer goedkopere Canor AI 2.10 blijft de presentatie onovertroffen: sonore, gecontroleerde bassen met precies de juiste druk.

Fluisterende finesse

Track: ***Whirling Winds*** *– Ludovico Einaudi*
Fragiele pianotonen creëren de stilte vóór de storm. Drie minuten later bewijst de Epos waarom hij in de categorie “droomluidspreker” thuishoort: subtiele dynamiek, een huiveringwekkende nagalm en een “wervelende” viool in een tastbare ruimte.

Nog dichter bij live

CD: ***Saint-Saëns – Symfonie nr. 3 “Organ”*** *(Reference Recordings)*
Het Kansas City Symphony vult de kamer. Dankzij opname-goeroe **Keith O. Johnson** bereikt de muziek de luisteraar volledig verliesvrij – en zónder dat de ES-28N iets toevoegt. Instrumenten versmelten tot een homogeen geheel, de dynamiek kent geen grenzen en de orgelclimax is adembenemend.

Onverschrokken op hoog volume

Track: ***Charlie Wasn’t Afraid*** *– Day Din*
Na een minuut kinderstem en kalme elektronica barst een brute techno-beat los. Waar andere speakers gaan mee-resoneren, blijft de ES-28N rotsvast; haar impulsnauwkeurigheid geeft het nummer extra aantrekkingskracht.

Interview met Epos-directeur Karl-Heinz Fink

i-fidelity.net: “Alle goede dingen komen in drievoud,” zegt men. Is de Epos-lijn met de ES-28N nu compleet, of mogen we op een vervolg hopen?
Karl-Heinz Fink: Nou ja, je hebt minstens drie modellen nodig om als fabrikant serieus genomen te worden. Die hebben we nu, daarmee staat de basis. Komt er nog meer? Waarschijnlijk wel, ik kan er immers moeilijk afblijven. Maak je geen zorgen: het zullen altijd zinvolle modellen zijn, geen gatenvullers voor een willekeurig prijsniveau. Bovendien heb ik nog iets nodig voor Wenen – de High-End-beurs volgend jaar.

i-fidelity.net: Vijf jaar geleden hebt u Epos overgenomen. Als u terugkijkt op uw verwachtingen van toen: is alles gelopen zoals u had gehoopt?
Karl-Heinz Fink: Ja, eigenlijk wel. In het begin kregen we flink wat kritiek, omdat we de "heilige" Robin-Marshall-koers verlieten, maar langzaam dringt door dat ik toch niet helemaal onkundig ben. Mensen interesseren zich weer voor Epos; vooral de ES-7N heeft daarvoor een stevige duw gegeven.

i-fidelity.net: Bijna geen luidsprekermerk vergeet te vermelden dat zijn modellen ook voor home-cinema geschikt zijn. Waarom doet u dat niet?
Karl-Heinz Fink: Omdat ik geen home-cinema-type ben, ik luister muziek. Niks tegen home-cinema, maar dat is een ander vak. Als ik zoiets zou maken, dan goed – en dan werd het zeker geen verklede hifi-box.

i-fidelity.net: U bent niet alleen luidsprekerexpert, maar volgt ook de hele markt. Hoe beoordeelt u de huidige prijsontwikkeling in high-end-audio?
Karl-Heinz Fink: Verschrikkelijk, wat er nu gebeurt. Gaan we zo door, dan sterft onze branche uit als de dinosauriërs. Het waren altijd de oudere kopers met geld die dure installaties kochten, maar jongeren haken af. We moeten terug naar gezond verstand en niet telkens nóg gekkere constructies voor belachelijke bedragen verzinnen. Ik zou graag weer échte budget-luidsprekers bouwen, maar in onze industrie lijkt daar geen interesse voor. Klanten zijn er genoeg, alleen lopen die niet naar de specialist. Ik ga ook niet naar een keukenspeciaalzaak als ik een nieuwe broodrooster nodig heb. Laten we eerlijk zijn: hifi is geen "must-have" meer zoals vroeger.

i-fidelity.net: Stel, iemand heeft een passie voor muziek, waardeert bovengemiddelde geluidskwaliteit en wil een passende set kopen. Waar moet die dan zoeken?
Karl-Heinz Fink: Zoek een goede dealer – die bestaan nog, maar je moet ze wél vinden. Wie jonger is, geen dik budget heeft en toch goed wil luisteren, kan spannende apparaten uit China vinden. Eversolo en andere Chinezen laten zien hoe dat moet. Alleen luidsprekers krijgen de collega's daar niet voor elkaar, en dat is weer gunstig voor mij. Er zijn trouwens ook interessante all-in-one-concepten uit Europa.

Testresultaat

De **Epos ES-28N** is een uitzonderlijke luidspreker waarvan de elektriserende performance de luisteraar – ongeacht het bron-materiaal – volledig in de muziek onderdompelt. Met audiofiele labels als Reference Recordings, Chesky of 2L bereikt hij duizelingwekkende hoogten en zet hij nieuwe maatstaven in ruimtelijkheid, natuurlijkheid en detail. Ook met "gewone" muziek uit je eigen bibliotheek neemt hij je mee op een luxueuze tijdreis. Of het nu Frank Sinatra, Supertramp of The Sisters of Mercy is: ieder nummer profiteert van de klankpresentatie die de ES-28N een oorverdovend applaus oplevert. Dat de prijs "slechts" vier cijfers telt, is in het licht van de oplopende marktprijzen een extra pluspunt. –
Olaf Sturm

Categorie	**Beoordeling**
Klankkwaliteit	Uitmuntend
Uitrusting	Uitmuntend
Afwerking	Zeer goed
Eindcijfer	Uitmuntend

Specificaties

Eigenschap	Epos ES-28N
Constructie	3-weg basreflex (down-fire)
Drivers	2 × 178 mm woofer 1 × 127 mm mid/woofer 1 × 28 mm Al-kalot
Overgangen	330 Hz, 2,7 kHz
Aansluiting	Single-wiring, bananen (spad-/kabelschoen-adapter bijgeleverd)
Afwerkingen	Zwart, wit (beide zijde-mat), walnoot, jadegroen
Afm. (B×H×D)	25 × 105 × 36 cm
Gewicht	35 kg
Paarprijs	€ 7.999
Garantie	5 jaar
Distributeur (DE)	IDC-Klaassen Int'l https://idc-klaassen.com/nl/home-nl/